

Samenvatting Zorgprogramma De Stam

INHOUD

Voorblad	Pagina 1
Inhoud	Pagina 2
Inleiding en introductie De Stam	Pagina 3
Fase-indeling en doel van de fase indeling	Pagina 4
Fase 0	Pagina 4
Fase 1	Pagina 4
Fase 2	Pagina 5
Fase 3	Pagina 5
Fase 4	Pagina 6/7
Fase 5	Pagina 7
Verdere informatie	Pagina 8/9/10
Contactgegevens	Pagina 10

Inleiding en introductie De Stam

De Stichting De Stam richt zich op langdurig verslaafden aan drugs of alcohol, die besloten hebben met het gebruik te stoppen, die bij opname geen verslavende middelen meer gebruiken en niet in staat zijn abstinente te blijven zonder verblijf in een drugvrije woonomgeving met begeleiding en behandeling van de achterliggende problemen.

De doelstelling van Stichting De Stam is cliënten een intensief te begeleiden en te ondersteunen op de volgende gebieden om cliënten zo goed als mogelijk in staat te stellen om zonder problemen op deze gebieden te functioneren en hierdoor weer op een positieve manier volledig te kunnen reintegreren in de maatschappij zonder afhankelijkheid van middelengebruik;

- Financiën (1)
- Dagbesteding (2)
- Huisvesting (3)
- Huiselijke relaties (4)
- Geestelijke gezondheid (5)
- Lichamelijke gezondheid (6)
- Verslaving (7)
- Activiteiten dagelijks leven (8)
- Sociaal netwerk (9)
- Maatschappelijke participatie (10)
- Justitie (11)
- Het voeren van een huishouden (12)
- Sociaal en persoonlijk functioneren (13)
- Omgaan met zelfondersteuning en gezondheid (14)

“YOU ALONE CAN DO IT, BUT YOU CANNOT DO IT ALONE”

Doelstelling fase indeling

Het doel van de indeling in fasen is dat cliënten stap voor stap toewerken naar het zelfstandig functioneren op alle in punt 1 genoemde gebieden. Het is hierdoor ook mogelijk om voortgang te meten, leerdoelen te bepalen, resultaten te bespreken en progressie te vergelijken.

Fase 0 (Introductie Beschermd Wonen - 0 t/m 4 weken)

- Inschrijving Gemeente (1)
- Aanvraag uitkering (1)
- Aanvraag PGB Beschermd Wonen (1)
- Inschrijving en afspraak huisarts (5 / 6)
- Inventarisatie schulden (1)
- Deelname aan dagbesteding binnen het weekprogramma (2 / 8)
- Inschrijving Woonnet (3)
- Het kennismaken met de mede cliënten van de woongemeenschap (4)
- Gesprek met een psychiater / psycholoog / Yoga groepen (5)
- Het deelnemen aan sport, spel & fitness activiteiten binnen het weekprogramma (6)
- Gezonde voeding en een gezond dag en nachtritme (14)
- Het opstellen van een ondersteuningsplan (1 / 13)
- Het opstellen van een zorgplan inclusief leerdoelen (13)
- Het vasthouden van abstinentie van drugs en / of alcohol (7)
- Het mee doen aan het verplichte weekprogramma en introductiegroepen (4 / 8 / 13)
- Contact leggen met familie en relaties (9)
- Inventarisatie contacten met justitie (11)

Fase 1 (Opbouwfase Beschermd Wonen – 5 t/m 19 weken)

- Het starten met oplossen van de in kaart gebrachte schuldenproblematiek (1)
- Leren omgaan met financiën (1)
- Deelname aan budgetgroepen (1)
- Deelname aan arbeid activerende interne leerwerktrajecten (8)
- Deelname aan huisgroepen (13)
- Gesprekken met psychiater / psycholoog / Yoga groepen / Bondinggroepen (5)
- Het deelnemen aan sport, spel & fitness activiteiten binnen het weekprogramma (6)
- Inzicht verkrijgen in de triggers van het verslavingsgedrag (13)
- Verantwoordelijkheid leren dragen voor bepaalde taken in het weekprogramma (13)
- Gesprekken voeren gericht op het herstellen van verstoorde relaties met familie, partner en / of kinderen (4 / 9 / 13)
- Het starten met oplossen van de in kaart gebrachte problemen met justitie (11)
- Verantwoordelijkheid leren dragen voor bepaalde taken binnen de huishoudelijke taken van het weekprogramma (12)
- Voortgangsevaluatie zorgplan en leerdoelen opstellen overgang volgende fase (13)
- Leren herkennen, uiten van en omgaan met emoties in huis- en bondinggroepen (5 / 13)
- Aanleren van sociaal geaccepteerd gedrag (9 / 13)
- Verantwoordelijkheid leren dragen voor persoonlijke hygiëne (6 / 14)

Fase 2 (Verdiepingsfase Beschermd Wonen – 20 t/m 38 weken)

- Het begeleiden en ondersteunen van de schuldenproblematiek (1)
- Het begeleiden en ondersteunen van de financiën (1)
- Deelname aan budgetgroepen (1)
- Deelname aan arbeid activerende interne leerwerktrajecten (2 / 8 / 10)
- Oriëntatie op maatschappelijke participatie (8 / 10)
- Deelname aan huisgroepen (13)
- Op indicatie gesprekken met psychiater / psycholoog / Yoga groepen / bondinggroepen (5)
- Het deelnemen aan sport & spel activiteiten binnen het weekprogramma (6)
- Begeleiden bij het leren omgaan met de triggers van het verslavingsgedrag (7)
- Toename van verantwoordelijkheid voor bepaalde taken in het weekprogramma (13)
- Gesprekken voeren gericht op het herstellen van verstoorde relaties met familie, partner en / of kinderen (4 / 9 / 13)
- Het begeleiden en ondersteunen van problemen met justitie (11)
- Toename van verantwoordelijkheid voor bepaalde taken binnen de huishoudelijke taken van het weekprogramma (12)
- Voortgangsevaluatie zorgplan en leerdoelen opstellen overgang volgende fase (13)
- Het omgaan met emoties in huis- en bondinggroepen (5 / 13)
- Beheersen van sociaal geaccepteerd gedrag (9 / 13)
- Toepassen van adequate persoonlijke hygiëne (6 / 14)

Fase 3 (Overgangsfase naar onzelfstandig kleinschalig bescherm wonen – 39 t/m 52 weken)

De doelstelling van fase 3 is dat voor de cliënt alle voorbereidingen zijn getroffen voor het leren wonen in een onzelfstandig kleinschalig beschermde woning van De Stam. Per leefgebied bestaat de ondersteuning in fase 3 uit het volgende;

- Het begeleiden en ondersteunen van de schuldenproblematiek (1)
- Vergroten eigen verantwoordelijkheid eigen financiën (1)
- Lid worden van een sport of hobbyclub in groepsverband (2 / 6 / 9 / 10)
- Het regelen van een nuttige dagbesteding in de vorm van stage / scholing / werk (2 / 8 / 10)
- Deelname aan huisgroepen en nazorggroepen (13)
- Begeleiden bij het leren omgaan met de triggers van het verslavingsgedrag (7)
- Toename van verantwoordelijkheid voor bepaalde taken in het weekprogramma (13)
- Gesprekken voeren gericht op het herstellen van verstoorde relaties met familie, partner en / of kinderen (4 / 9 / 13)
- Op indicatie gesprekken met psychiater / psycholoog / bondinggroepen
- Het begeleiden en ondersteunen van problemen met justitie (11)
- Toename van verantwoordelijkheid voor bepaalde taken binnen de huishoudelijke taken van het weekprogramma (12)
- Voortgangsevaluatie zorgplan en leerdoelen opstellen overgang volgende fase (13)
- Het begeleiden van emotieregulatie daar waar nodig (5 / 13)
- Toepassen van sociaal geaccepteerd gedrag in de maatschappij (5 / 9 / 10 / 13)
- Toepassen van adequate persoonlijke hygiëne (6 / 14)
- Het leren omgaan met succes (5 / 13)

Fase 4 (Begeleiding onzelfstandig kleinschalig beschermd wonen met nazorg)

Voeren van een huishouden (12):

- Hulp en ondersteuning bij het inrichten van de tijdelijke woonruimte in een onzelfstandige woning.
- Periodieke controle / signalering / aansturing / advisering m.b.t. het organiseren en/of georganiseerd houden van het huishouden op locatie.
- Periodieke controle / signalering / aansturing / advisering m.b.t. de persoonlijke verzorging en hygiëne op locatie.
- Motiverende gesprekken ter stimulering en ondersteuning van de positieve persoonlijkheidsontwikkeling.

Sociaal en persoonlijk functioneren (13):

- Deelname aan nazorggroepen.
- Wekelijkse individuele begeleidingsgesprekken (bijv. afwijkingen of wijzigingen van de weekplanning / ondersteuning bij de dagelijkse activiteiten en het voeren van motiverende en stimulerende gesprekken bij de re-integratie en deelname in de samenleving. Het realiseren en in stand houden van een zinvolle dagbesteding (incl. samenwerking met andere (hulpverlenende) organisaties.
- Contact houden en gesprekken voeren met familie & relaties, partners en kinderen en ondersteuning bieden bij het versterken van vaardigheden die een positieve werking hebben op het opbouwen van een nieuw sociaal netwerk en/of herstellen van bestaande relaties.
- Op indicatie gesprekken met psychiater / psycholoog.
- Begeleidingsgesprekken toekomstplannen en het bieden van ondersteuning bij het stellen van doelen en ontwikkeling van vaardigheden ter realisatie van de gestelde doelen.

Omgaan met zelfondersteuning en gezondheid (14):

- Signaleren en motiveren (telefonisch en in persoonlijke gesprekken) ter behoud en versterking van betere zelfzorg als gevolg van belemmeringen vanuit verslavingsgedrag- / problematiek.

Dagbesteding (2 / 8 / 9 / 10):

- Begeleiden naar een zinvolle dagbesteding.
- Signaleren, ondersteunen, motiveren (telefonisch en in persoonlijke gesprekken) ter ontwikkeling en behoud van een georganiseerde en gestructureerde dagbesteding (vrijwilligerswerk / stage / opleiding / betaald werk).
- Bezoeken van externe dagbestedingslocaties.

Financiën (1):

- Signaleren, controleren en lichte ondersteuning (telefonisch en in persoonlijke gesprekken) van het organiseren en/of gestructureerd houden van de inkomsten en uitgaven
- Contact houden met schuldhulpverleners / budgetbeheerders / familie & relaties m.b.t. de voortgang in het oplossen van bestaande schuldenproblematiek als gevolg van (vaak jarenlange) verslavingsproblematiek
- Ondersteuning bieden bij de ontwikkelingsmogelijkheden tot het voeren van een geheel zelfstandige financiële administratie

Fase 5 (Uitstroombfase richting geheel zelfstandig wonen)

- Hulp bieden bij het vinden van een geheel zelfstandige huisvesting en het begeleiden in het geheel zelfstandig wonen (3 / 12 / 14).
- Begeleiding en ondersteuning bieden bij het aanvragen van fondsen voor de inrichting van de geheel zelfstandige huisvesting (1 / 3 / 12).
- Persoonlijk begeleidingstraject (5 / 7 / 13).
- Begeleiding bij een stage / opleiding / vrijwilligerswerk en / of vaste baan (2 / 8 / 10).
- Begeleiding bij vrijetijdsbesteding (sportclub / hobby's) (2 / 8 / 9 / 10 / 13).
- Begeleiden van sociale contacten, het leren omgaan met (nieuwe) niet platonische relaties en vriendschappen (9 / 13).
- Op indicatie gesprekken met psychiater / psycholoog.
- Begeleidingsgesprekken toekomstplannen en het bieden van ondersteuning bij het stellen van doelen en ontwikkeling van vaardigheden ter realisatie van de gestelde doelen (2 / 8 / 10).

** Feestelijke afsluiting van deelname aan het programma van De Stam (Graduatiefeest) **

Verdere informatie:

De noodzakelijke ondersteuning bij de nazorg van cliënten van De Stam in de verschillende leefgebieden.

Verslaving is een bio-psycho-sociale stoornis. Voor een succesvol herstel van deze verslaving is zorg nodig op alle gebieden: de medische, psychische en maatschappelijke aspecten in alle resultaatgebieden zoals hierna wordt toegelicht.

Bij de cliënten van De Stam is er naast een langdurige verslaving aan vooral alcohol, cannabis en cocaïne, een psychiatrische stoornis. Vrijwel altijd is er een persoonlijkheidsstoornis. Er kan ook een posttraumatische stress stoornis bestaan, een ADHD of een stoornis in het autisme spectrum.

In de vroege jeugd was er een onveilige hechting wat resulteerde in wantrouwen naar anderen en een negatief zelfbeeld. Seksueel misbruik in de jeugd komt zowel bij de mannelijke als de vrouwelijke cliënten veelvuldig voor.

Gedragsstoornissen zoals het bij herhaling plegen van diefstallen, liegen/bedriegen en manipuleren om aan geld te komen, impulsiviteit en een onvermogen vooruit te plannen prikkelbaarheid, roekeloosheid door te rijden onder invloed en te kraken, een financiële onverantwoordelijkheid en een beperkte mate van spijtgevoelens jegens anderen zijn bij de cliënten van De Stam algemeen aanwezig.

Door emotionele verwaarlozing bij problemen tussen de ouders voelden zij zich niet welkom in het ouderlijk gezin en ontstond er de houding geen recht te hebben om te bestaan, soms leidend tot een zelfmoordpoging. De schoolopleiding is vaak niet afgemaakt, wat problemen oplevert bij het vinden van een baan. De gebrekkige opleiding en de gedragsstoornissen staan een maatschappelijk integratie, het vinden van een baan en een geschikte huisvesting in de weg.

Op grond van de bovenstaande kenmerken van de cliënten van De Stam is in de verschillende leefgebieden de volgende ondersteuning noodzakelijk:

Ten aanzien van het huishouden:

Tijdens het verblijf in een onzelfstandige doorstroomwoning (kleinschalig beschermd groepswonen) wordt de cliënt voorbereid op het geheel zelfstandig wonen. De cliënten van De Stam zijn voor de opname gewend te leven in een ongestructureerde woonsituatie. Als ze al een woning hadden was dit veelal een hok vol troep.

Anders dan in de beschermde woonsituatie op de Oude Molstraat 25 is de cliënt nu zonder dagelijkse begeleiding en controle verantwoordelijk voor het schoon en leefbaar houden van de woning, het verzorgen van het huishouden, het doen van boodschappen, het zorgen voor gezonde voeding en het verzorgen van de maaltijden. Een ondersteuning hierbij is noodzakelijk.

Dit betekent dat ondersteuning noodzakelijk is gericht op het signaleren, het geven van instructies over het voeren van het huishouden en het controleren van de hygiëne in de woning.

Ten aanzien van het sociaal en persoonlijk functioneren:

Er is nog nauwelijks een sociaal netwerk ontwikkeld los van de Stam. Er zijn nog weinig tot geen betekenisvolle relaties met niet drugs gebruikende vrienden of kennissen ontwikkeld. Herstel van de problematische familierelaties is nog in ontwikkeling. Intensieve individuele begeleiding gericht op deelname in de maatschappij is noodzakelijk om een terugval te voorkomen. Voor het verkrijgen van of bezig zijn met een georganiseerde dag activiteit, werk of opleiding is begeleiding noodzakelijk.

De cliënt heeft problemen met bestaande en het aangaan van nieuwe relaties, de relatie met de ouders is onvoldoende hersteld. De cliënten hebben de neiging zich terug te trekken als iets te moeilijk lijkt. Bij het hebben van vrijwilligers werk of een baan is een intensieve ondersteuning nodig, om te voorkomen dat er conflicten ontstaan in de werksituatie die leiden tot het staken van het werk of ontslag.

De ondersteuning is belangrijk voor het voorkomen dat door het gedrag van een cliënt het misgaat bij een dagbesteding, vrijwilligerswerk of betaald werk en deelname aan activiteiten van een vereniging (sportclub of maatschappelijke organisatie).

Er zijn gesprekken met ouders en partners noodzakelijk om het verdere herstel van de verstoorde relaties in deze fase te blijven ondersteunen. Naast de individuele gesprekken zijn er wekelijkse groepsbijeenkomsten nodig gericht op maatschappelijke integratie, het voorkomen van terugval in verslavingsgedrag en het bespreken van relationele problemen en seksualiteit.

Ten aanzien van het omgaan met zelfzorg, gezondheid en leefstijl:

Na een jarenlange ongezonde leefstijl is begeleiding nodig om mentaal en fysiek gezond te leven, het kunnen accepteren van teleurstelling en afwijzing en het als gevolg hiervan voorkomen van terugval vallen in verslavingsgedrag.

In de nazorg kan zo nodig een externe individuele psychotherapeutische behandeling worden gevolgd.

De ondersteuning betreft het motiveren tot het handhaven en verbeteren van een van een gezonde levensstijl en het psychisch weerbaar worden bij afwijzing, discriminatie of tegenslag(en). Bij gebruik van medicatie, het in eigen beheer aanleren hier zorgvuldig mee om te gaan.

Ten aanzien van de dagbesteding:

Langdurig verslaafden hebben niet alleen moeite om een georganiseerde en gestructureerde dag structuur vol te houden maar ook met het invullen van vrije tijd.

Een zinvolle dagbesteding draagt bij tot verdere maatschappelijke participatie. Belangrijk is dat de cliënt hiervoor verantwoordelijkheid leert te nemen.

De dagbesteding kan bestaan uit het volgen van een opleiding, een stage, het doen van vrijwilligerswerk en indien mogelijk het hebben van een betaalde baan.

De (basis) ondersteuning bestaat uit het stimuleren van zinvolle dagbesteding, het leren omgaan met vrije tijd en het stimuleren van deelname aan maatschappelijk gestructureerde activiteiten zoals b.v. het ontwikkelen van creatieve activiteiten, het maken van muziek, deelname aan sport en culturele activiteiten. Deze ondersteuning is noodzakelijk omdat bij verslaafden met een problematisch verleden de neiging bestaat om deelname aan zinvolle activiteiten snel op te geven bij tegenslagen.

Bij het aangaan van deze maatschappelijke nieuwe activiteiten komen cliënten vaak het maatschappelijke stigma tegen dat op verslaafden rust. Bij afwijzing en discriminatie (bijvoorbeeld bij sollicitaties) is ondersteuning noodzakelijk.

Ten aanzien van financiën:

Een kenmerk van verslaafden is de snelle bevrediging van behoeftes en de neiging tot ongeremd gedrag. Dit leidt veelal tot impulsieve en onnodige aankopen.

Een planning en het omgaan met geld is een groot probleem. Als gevolg van gebruik van drugs zijn er in het verleden schulden ontstaan die veelal nog niet zijn opgelost.

De ondersteuning betreft het plannen en organiseren van financiële administratie, het leren omgaan met geld en ondersteuning bij het saneren van lopende schulden via externe schuldhulpverleners.

Bij het starten van betaald werk kan bij het aan het eind van de maand beschikken over een groter geldbedrag leiden tot buitensporige aankopen of zelfs leiden tot het kopen van drugs.

Begeleiding is noodzakelijk bij de financiële administratie en het behouden van een balans tussen inkomsten en uitgaven.

“Ondersteuning op al deze resultaatgebieden is noodzakelijk om terugval in het verslavingsgedrag te voorkomen”.

Contactgegevens:

Stichting De Stam

Westeinde 43-E

2512 GT Den Haag

T 070 406 48 65

F 070 406 48 67

E info@destam.org

